

Ministarstvo energetike, razvitika i zaštite okoliša
Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike
Ministarstvo regionalnog razvitika i lokalne samouprave

**DODATNO OBJAŠNJENJE O REALIZACIJI UREDBE O ENERGETSKI
ZAŠTIĆENOM KUPCU
(„Službeni glasnik RS”, broj 27/2013)**

Temeljem članka 149. Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 57/11, 80/11-ispravak i 93/12 i 124/12), Vlada Republike Srbije je donijela **Uredbu o energetski zaštićenom kupcu** („Službeni glasnik RS”, broj 27/2013), koja je stupila na snagu 23. 03. 2013. godine, a primjenjuje se od 01. 04. 2013. godine, kojom se bliže propisuju kriteriji, način zaštite, uvjeti, rokovi i postupak za utvrđivanje statusa energetski zaštićenog kupca, izvor i način osiguravanja sredstava za isporuku određenih količina električne energije ili prirodnog plina pod posebnim uvjetima i načinu vođenja evidencije energetski zaštićenih kupaca.

Kriteriji

Člankom 3. Uredbe propisani su **kriteriji** za stjecanje statusa energetski zaštićenog kupca, a to su **ukupni mjesecni prihod kućanstva; broj članova kućanstva i imovno stanje**.

Status i uvjeti

Navedenom uredbom je utvrđeno da **status energetski zaštićenog kupca**, ostvaruje **kućanstvo (pojedinac, obitelj)** koje živi u jednoj stambenoj jedinici sa jednim mjerom mjestom na kojem se mjeri potrošnja električne energije, odnosno prirodnog plina:

1. Ako je on ili član njegova obiteljskog kućanstva **korisnik prava na novčanu socijalnu pomoć i dječjeg doplatka** po propisima iz područja socijalne i obiteljsko-pravne skrbi, i
2. Ako ispunjava **uvjete iz članka 4. navedene uredbe** (ako ukupni mjesecni prihod obiteljskog kućanstva ne prelazi iznose utvrđene navedenim člankom i ukoliko ne posjeduje drugi stambeni prostor, osim stambenog prostora koji odgovara potrebama kućanstva).

Postupak, sadržaj zahtjeva i rokovi

1. **Korisnici prava na novčanu socijalnu pomoć i dječjeg doplatka**, koji su to pravo stekli po propisima kojima se uređuje socijalna i obiteljsko-pravna skrb, stječu **status energetski zaštićenog kupca bez podnošenja zahtjeva**, na temelju podataka kojima raspolaze ministarstvo mjerodavno za poslove socijalne skrbi, sukladno uvjetima iz članka 4. navedene uredbe;
2. **Ostali**, postupak za stjecanje statusa energetski zaštićenog kupca pokreću **podnošenjem zahtjeva** za stjecanje statusa **mjerodavnem tijelu jedinice lokalne samouprave**, koji sadrži podatke o podnositelju zahtjeva i članovima kućanstva propisane člankom 5. stavak 2. navedene uredbe (ukupni mjesecni prihod kućanstva, broj članova kućanstva i imovno stanje).

Uz zahtjev, podnositelj zahtjeva **prilaže dokaze** propisane člankom 5. stavak 3. navedene uredbe koji se pribavljuju za mjesec koji prethodi mjesecu podnošenja zahtjeva.

Po provedenom postupku, mjerodavno **tijelo jedinice lokalne samouprave izdaje** podnositelju zahtjeva **potvrdu** o stjecanju statusa energetski zaštićenog kupca.

Potvrda sadrži podatke o količini električne energije ili prirodnog plina za koji se umanjuje mjeseca obveza, **s rokom važenja do kraja kalendarske godine**.

Istekom tog roka podnosi se novi zahtjev.

Ako u roku važenja potvrde nastanu promjene u podacima na temelju kojih je potvrda izdana, imalac statusa energetski zaštićenog kupca je dužan podnijeti zahtjev za izmjenu potvrde, uz koji prilaže i dokaze o nastalim promjenama, u roku od 15 dana od dana kada je promjena nastala.

Podaci o mjernom uređaju

Kako u značajnom broju slučajeva, korisnici prava na novčanu socijalnu pomoć i dječjeg doplatka, kao i ostali potencijalni stjecatelji statusa energetski zaštićenog kupca, nemaju ugovor o prodaji električne energije ili prirodnog plina, odnosno **nemaju račun koji glasi na njihovo ime**, kao dokaz o mjernom uređaju za isporučenu električnu energiju ili prirodni plin mogu **dostaviti račun koji ne glasi na njihovo ime, već na drugu osobu kod koje borave**, što dokazuju odgovarajućim dokazom (ugovor o najmu stana, potvrda o prebivalištu, odnosno boravištu, potvrda skupštine stanara i drugi dokazi pomoću kojih se na nedvojben način može utvrditi mjesto boravka osobe koja podnosi zahtjev za stjecanje statusa energetski zaštićenog kupca).

Gubitak statusa

Energetski zaštićeni kupac gubi status ukoliko prestane ispunjavati uvjete iz članka 4. navedene uredbe.

Akt koji se dostavlja energetskom subjektu

Zaštita energetski zaštićenih kupaca se ostvaruje na temelju **akta** koje ministarstvo mjerodavno za poslove socijalne skrbi i mjerodavno tijelo jedinice lokalne samouprave, svakog mjeseca, u elektroničkoj i tiskanoj formi izravno dostavljaju energetskom subjektu ovlaštenom za opskrbu, odnosno Javnom poduzeću "Elektroprivreda Srbije" Beograd ili Javnom poduzeću "Srbijagas" Beograd, radi ostvarivanja prava na umanjenje mjeseca obveze za određene količine električne energije ili prirodnog plina, sukladno Uredbi.

Navedeni **akt ima formu popisa s podacima o imenu i prezimenu energetski zaštićenog kupca, adresi, jedinstvenom matičnom broju građana, broju članova kućanstva i podacima o mjernom uređaju za isporučenu električnu energiju ili prirodni plin**.

1. Akt ministarstva mjerodavnog za poslove socijalne skrbi izrađuje se na temelju rješenja centara za socijalni rad o pravu na novčanu socijalnu pomoć i rješenja služba dječje skrbi pri gradskim/općinskim službama o pravu na dječji doplatak.

Ukazujemo na to da sva rješenja o pravu na **novčanu socijalnu pomoć** osim ostalih podataka moraju sadržavati i podatke o mjernom uređaju za isporučenu električnu energiju ili prirodni plin.

Zbog tehničkih ograničenja na lokalnu razmjenu podataka o mjernom uređaju za isporučenu električnu energiju ili prirodni plin, za korisnike **prava na dječji doplatak**, između Odjela za informatiku Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalne politike i mjerodavnog tijela služba dječje skrbi pri gradskim/općinskim službama, vršit će se elektroničkim putem kroz **Excel tablice**.

S tim u svezi, radi pravodobnog i efikasnog pribavljanja potpunih podataka za potrebe izrade navedenog akta, **Odjel za informatiku** ovog ministarstva će **svim centrima za socijalni rad i službama djeće skrbi dostaviti Excel tablice**, sa svim relevantnim podacima koje će oni popuniti i po kojima će postupati i ubuduće.

Napominjemo da pravo na umanjenje mjesecne obveze za određene količine električne energije ili prirodnog plina, energetski zaštićeni kupac, odnosno korisnik prava na novčanu socijalnu pomoć i prava na dječji doplatak, ostvaruje **od dana evidentiranja u jedinstvenoj bazi podataka** koja se vodi kod ovog ministarstva.

2. Akt mjerodavnog tijela jedinice lokalne samouprave izrađuje se na temelju provedenog dokaznog postupka i **potvrde o stjecanju statusa energetski zaštićenog kupca**.

Količine energenata na koje se ostvaruje pravo

Člankom 9. stavak 1. Uredbe propisane su **količine električne energije ili prirodnog plina** na koje će energetski zaštićeni kupac u ovisnosti o broju članova kućanstva ostvariti **pravo na umanjenje mjesecne obveze** (umanjenje računa).

Ukazujemo da pravo na umanjenje mjesecne obveze (mjesecnog računa) za propisane količine **električne energije**, energetski zaštićeni kupac ostvaruje **za sve mjesece** tekuće kalendarske godine, a za propisane količine **prirodnog plina za mjesece siječanj, veljaču, ožujak, listopad, studeni i prosinac**.

U stavku 2. i 3. je utvrđen **način obračunavanja visine umanjenja** mjesecne obveze (mjesecnog računa) za propisane količine **električne energije i prirodnog plina**.

Zaštita energetski zaštićenog kupca **Posebne napomene**

Energetski zaštićeni kupac može steći **pravo na umanjenje mjesecne obveze** (umanjenje mjesecnog računa) **samo za određene količine električne energije ili za odredene količine prirodnog plina, a ne kumulativno**.

Energetski zaštićeni kupac **ima pravo na umanjenje** mjesecne obveze (mjesecnog računa), ako je **mjeseca potrošnja manja od dvostrukе količine električne energije ili prirodnog plina** iz članka 9. stavak 1. Uredbe.

U slučaju da je **ostvarena mjeseca potrošnja** električne energije ili prirodnog plina **između 2 i 2,5 puta veća** od količine iz članka 9. stavak 1. Uredbe, energetski zaštićeni kupac **ima pravo na polovicu umanjenja** mjesecne obveze (mjesecnog računa) iz članka 9. stavak 1. Uredbe.

Energetski zaštićeni kupac čija je ostvarena **mjeseca potrošnja** električne energije ili prirodnog plina **veća od 2,5 puta od količina** iz članka 9. stavak 1. Uredbe, **nema pravo na umanjenje** mjesecne obveze (mjesecnog računa).

Ukoliko je **mjeseci račun** za isporučenu električnu energiju ili prirodni plin **manji** od izračunatog umanjenja mjesecne obveze iz članka 9. stavak 1. Uredbe, **umanjenje će biti obračunato u visini stvarnog mjesecnog računa**.

Sredstva

Člankom 12. Uredbe propisano je da će **sredstva** za zaštitu energetski zaštićenih kupaca osigurati **Javno poduzeće "Elektroprivreda Srbije"** i **Javno poduzeće "Srbijagas"**, do uspostavljanja bilančnih mogućnosti proračuna Republike Srbije.

Evidencija

Člankom 13. Uredbe propisana je **obveza vođenja evidencije o statusu energetski zaštićenog kupca** koju u elektroničkom obliku **vode energetski subjekti** za opskrbu, na temelju podataka dobivenih od ministarstva mjerodavnog za socijalnu skrb i jedinica lokalne samouprave, koju **kvartalno** dostavljaju **ministarstvu mjerodavnom za poslove energetike**.

Kaznene odredbe

Člankom 14. Uredbe propisane su kaznene odredbe za **odgovornu osobu u tijelu jedinice lokalne samouprave** ako izda potvrdu suprotno odredbama Uredbe i **imatelja statusa energetski zaštićenog kupca** koji ne postupi sukladno članku 8. Uredbe.

Ostale obavijesti

Preporuča se mjerodavnoj službi općine/grada na odgovarajući način **informirati socijalno ugrožene kupce** električne energije i prirodnog plina na svojem području o kriterijima i uvjetima, rokovima i postupku za ostvarivanje prava na umanjenje mjesecne obveze (umanjenje računa), odnosno utvrđivanje statusa energetski zaštićenog kupca, sukladno navedenoj uredbi.

Obavještavamo vas da će se u narednom razdoblju kontinuirano **pratiti realizacija i primjena Uredbe o energetski zaštićenom kupcu** od strane mjerodavnih ministarstava, i u ovisnosti o uočenim poteškoćama i problemima, poduzimat će se odgovarajuće aktivnosti, usuglašavanja i u slučaju potrebe izmjene i dopune.

S kućanstvom (pojedinac, obitelj) koje je **steklo status energetski zaštićenog kupca**, u smislu navedene uredbe, a **koje ne podmiruje redovito mjesecne račune** za isporučenu električnu energiju ili prirodni plin, postupat će se sukladno Zakonu o energetici i propisima donesenim na temelju tog zakona.

Stručne službe ministarstava